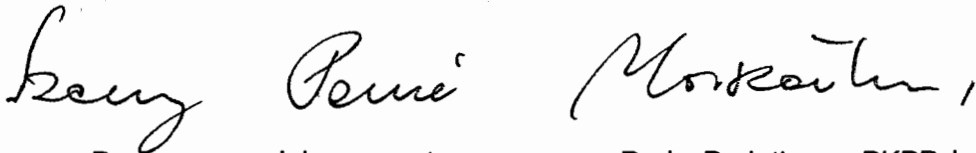

PKPP/335/90/RI/2010

Warszawa, 7 lipca 2010 r.

Pan
Bronisław KOMOROWSKI
Marszałek Sejmu
Sejm RP

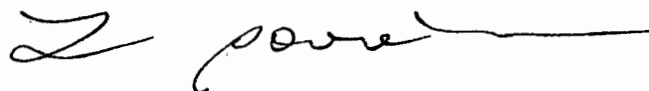
Przedkładam na Pana ręce opinię przygotowaną przez Radę Podatkową PKPP Lewiatan dotyczącą rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług, którego zasadniczym elementem jest odejście od klasyfikacji statystycznych przy identyfikowaniu usług zwolnionych.

Choć sama idea nowelizacji jest słuszna, jednakże jej projekt nie odpowiada całkowicie przepisom Dyrektywy Rady 2006/112/WE w zakresie zasad zwolnienia z podatku usług finansowych. Natomiast Propozycja Rady Podatkowej w zakresie zasad zwolnienia z usług finansowych, uwzględniając niebudzący wątpliwości obowiązek opodatkowania usług ściągania długów, pozostaje w zgodzie z prawem europejskim.

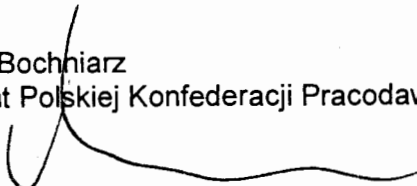
Z uwagi na to, że opiniowany przez nas projekt nie wprowadza prawidłowej definicji usług pomocniczych, proponujemy wprowadzenie do polskiego systemu prawnego takiej definicji, która by sankcjonowała praktykę podatkową, opartą m.in. o orzecznictwo ETS, że usługi pomocnicze powinny podlegać tym samym zasadom opodatkowania VAT co usługa zasadnicza.

Nadto zgodnie z Dyrektywą Rady 2006/112/WE, zwolnienie z podatku VAT dotyczy m.in. usług ubezpieczeniowych oraz usług pokrewnych świadczonych przez agentów ubezpieczeniowych, stąd proponujemy wprowadzenie zwolnienia, które miałyby charakter doprecyzowujący obecnie obowiązujące regulacje w tym zakresie.

Załączona opinia została skierowana również do Ministra Finansów.

Henryka Bochniarz
Prezydent Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan

Propozycje zmian do projektu zmian ustawy z dnia do ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. Nr 53, poz. 545 z późn. zm.) przygotowane przez Radę Podatkową PKPP Lewiatan:

I. Obrót wierzytelnościami

W art. 1 pkt 8) lit. b) ustawy nowelizującej wprowadza w art. 43 ust. 15 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. Nr 53, poz. 545 z późn. zm.; dalej: Ustawa o VAT), wyłączenie ze zwolnienia dla obrotu wierzytelnościami o treści następującej:

„1) czynności ściągania długów, w tym factoringu oraz innych czynności, w wyniku których następuje przejście ryzyka niewywiązania się przez dłużnika ze zobowiązania”.

Postulujemy dokonanie zmian w projekcie tak aby w przepisie tym skreślono słowa „factoringu oraz innych czynności, w wyniku których następuje przejście ryzyka niewywiązania się przez dłużnika ze zobowiązania”, i aby ostatecznie przepis ten otrzymał brzmienie:

„15. Zwolnienia, o których mowa w ust. 1 pkt 36-40, nie mają zastosowania do:

1) czynności ściągania długów, w tym factoringu;”.

Nasza propozycja uwzględnia niebudzący wątpliwości obowiązek opodatkowania usług ściągania długów, do których zalicza się zarówno faktoring prawidłowy (zwany również, właściwym lub prawdziwym) jak i nieprawidłowy, co potwierdza również m.in. wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej: ETS) sprawie C-305/01 jednocześnie usuwa wątpliwości odnośnie proponowanego brzmienia przepisu art. 43 ust. 15 pkt 1 projektu zmiany Ustawy o VAT skierowanego do Marszałka Sejmu.

Zasady interpretacji tekstów prawnych nakazują przyjąć, że wymienione w nowelizacji „inne czynności” nie stanowią factoringu, który jest odrębnie wymieniony w tym samym przepisie. Zatem wyłączenie ze zwolnienia ma znaczenie szerszy charakter niż tożsamy wyłączenie przewidziane w prawie wspólnotowym (obejmujące tylko ściąganie długów i faktoring) i obejmuje wszystkie czynności powodujące przejście ryzyka niewypłacalności. W tym miejscu należy wskazać, że taki skutek wiąże się z każdą definitywną cesją wierzytelności. Jeśli bowiem umowa nie zastrzega zwrotnej cesji na wypadek niewypłacalności dłużnika (a tego rodzaju postanowienia są stosowane praktycznie wyłącznie w ramach factoringu lub cesji wierzytelności w celu zabezpieczenia innej transakcji), to jest spełniona hipoteza do wyłączenia takiej transakcji z zakresu zwolnienia.

Nie można pominąć faktu, iż opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług (dalej: VAT) podlega usługa świadczona przez nabywcę wierzytelności, bowiem sprzedawca nie świadczy tu żadnej usługi. Dodatkowo w każdym przypadku definitywnej cesji wierzytelności jest przejmowane ryzyko niewypłacalności dłużnika, bowiem ryzyko to ponosi uprawniony do dochodzenia wierzytelności, czyli każdorazowy jej nabywca. Przejście ryzyka jest skutkiem

niezależnym od celu nabycia takiej wierzytelności, np. na potrzeby jej odprzedaży, potrącenia jej z inną wierzytelnością, czy celu inwestycyjnego, a właśnie cel nabycia wierzytelności, w rozumieniu prawa wspólnotowego, decyduje o wyłączeniu danej transakcji zbycia wierzytelności z zakresu zwolnienia.

W tym miejscu należy z całym przekonaniem podkreślić, że wprowadzenie do polskiego systemu prawnego tak sformułowanego przepisu, stanowiłoby naruszenie art. 135 ust. 1 lit. c/ Dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 26 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.U. UE L Nr 347; dalej Dyrektywa 112), gdyż na gruncie przepisu art. 43 ust. 15 pkt 1 w proponowanym brzmieniu praktycznie każde nabycie wierzytelności, w tym nabycie w celu odprzedaży - które to nie może być uznane za świadczenie usług windykacji czy factoringu - będzie podlegać podatkowi VAT.

Mając na uwadze częstokroć literalne podejście organów podatkowych do obowiązujących przepisów i dość rzadkie odwoływanie się do prawa wspólnotowego, należy spodziewać się po wprowadzeniu tak sformułowanego przepisu licznych i kosztownych sporów w tym zakresie oraz negatywnego wpływu na procesy gospodarcze związane z obrotem wierzytelnościami, które budzą istotne zaniepokojenie przedsiębiorców.

Wymaga przypomnienia, że zwolnienie usług pośrednictwa finansowego z VAT na gruncie Dyrektywy 112, jest związane z trudnością ustalenia podstawy opodatkowania, stąd zwolnienie dla usług finansowych upraszcza znacząco system podatkowy. Zbywanie wierzytelności jest bowiem powszechnie stosowane nie tylko przez przedsiębiorców z sektora finansowego, ale równie szeroko przez tzw. „zwykłych” przedsiębiorców. Skutkiem wprowadzenia omawianego przepisu w proponowanym brzmieniu może być dezorganizacja rynku obrotu wierzytelnościami kredytowymi, co spowoduje zwiększenie kosztów restrukturyzacji m.in. portfeli tzw. złych kredytów, a w konsekwencji może stanowić przyczynę zmniejszenia dostępności kredytów, wpływając negatywnie na PKB Polski.

Nie można również zgodzić się z opinią projektodawcy, że nie wszystkie transakcje dotyczące wierzytelności będą podlegać podatkowi VAT, gdyż taka argumentacja wskazuje na niedostosowanie treści proponowanego przepisu do celów jego wprowadzenia.

Z uwagi na powyższe, proponowana w przedłożonej nowelizacji treść przepisu art. 43 ust. 15 pkt 1 winna zostać poprawiona przed jego uchwaleniem w sposób wskazany przez nas, aby uniknąć nie tylko sprzeczności z prawem europejskim, ale przede wszystkim przyszłych sporów i negatywnego wpływu na procesy gospodarcze.

II. Usługi pomocnicze

Postulujemy dodanie w art. 43 ust. 1 ustawy o VAT nowego pkt 41 precyzującego zakres zwolnienia z VAT w brzmieniu:

„41) usługi o charakterze pomocniczym, stanowiące element usług ubezpieczeniowych lub finansowych, które umożliwiają ich lepsze lub pełniejsze wykorzystanie;”

Proponowana zmiana ma na celu usankcjonowanie praktyki podatkowej opartej m.in. o orzecznictwo ETS (wyroki: C-231/94 (Hans Faaborg-Getling Linien A/S vs. Finanzamt Flensburg), C-349/96 (Card Protection Plan vs. Commissioners of Customs & Excise), sprawy połączone C-308/96 i C-94/97 (Commissioners of Customs & Excise vs. T.P.Madgett, R.M.Baldwin and The Howden Court Hotel)).

Wyroki te potwierdzają, iż w sytuacji gdy usługa nie stanowi dla klienta celu samego w sobie, lecz jest środkiem do lepszego wykorzystania usługi zasadniczej, należy ją traktować jako usługę pomocniczą. Usługi pomocnicze powinny podlegać tym samym zasadom opodatkowania VAT co usługa zasadnicza, tj. gdy usługa zasadnicza jest zwolniona powinna być także zwolniona usługa pomocnicza.

II. Usługi ubezpieczeń grupowych

Postulujemy wprowadzenie w art. 43 ust. 1 nowego pkt 42 precyzującego zakres zwolnienia z VAT w brzmieniu:

„42) usługi świadczone przez ubezpieczającego na rzecz ubezpieczyciela, wynikające z zawarcia przez te podmioty umowy ubezpieczenia grupowego.”

Tak wprowadzone zwolnienie miałyby charakter doprecyzowujący obecnie obowiązujące regulacje w zakresie podatku VAT. Zgodnie z Dyrektywą 112, zwolnienie z podatku VAT dotyczy m.in. usług ubezpieczeniowych oraz usług pokrewnych świadczonych przez agentów ubezpieczeniowych.

Ze względu na polskie wymogi formalne konieczne do wykonywania czynności agenta/brokera ubezpieczeniowego, mogą powstać wątpliwości w odniesieniu do zakresu obowiązywania zwolnienia z podatku VAT. Proponowana zmiana potwierdza prawo do zastosowania zwolnienia w przypadku wykonywania czynności o charakterze usług agenta /brokera ubezpieczeniowego również w przypadku braku spełnienia wymogów formalnych. Wprowadzenie powyżej sformułowanego przepisu będzie miało istotny wpływ na działalność większości dużych pracodawców zawierających i administrujących grupowymi ubezpieczeniami pracowniczymi. Czynności te powierzane są działom kadr wyżej wymienionych przedsiębiorstw bez wykorzystania pośrednictwa wyspecjalizowanych i licencjonowanych agentów. Brak doprecyzowania przepisów w tym zakresie może wygenerować dodatkowe koszty prowadzenia działalności gospodarczej przez tych pracodawców, bądź poprzez powstanie nowego obciążenia fiskalnego, bądź konieczność wprowadzenia jeszcze jednego ogniwa pośredniczącego w zawieraniu umów grupowych. Groziłoby to zwiększeniem pozapłacowych kosztów pracy, i tak już nadmiernie wysokich, stanowiących kluczową barierę w rozwoju przedsiębiorczości w Polsce.